

ebusiness forum

www.ebusinessforum.gr

Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα

- στην Εκπαίδευση
- στη Δημόσια Διοίκηση
- στις Επιχειρήσεις
Μικρού Μεσαίου Μεγέθους

Η παγκόσμια ανάπτυξη της αγοράς πληροφορικής και της χρήσης υπολογιστικών συστημάτων την τελευταία δεκαετία υπήρξε ραγδαία. Στην Ελλάδα, όπως και στον υπόλοιπο κόσμο, ολοκληρώθηκαν επενδύσεις μεγάλου κόστους, οι οποίες είχαν ως σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Οι τεχνολογίες πληροφορικής έχουν κάνει εδώ και χρόνια την είσοδό τους στην εκπαίδευση, ως επικουρικό μέσον εκμάθησης αλλά και ως αυτοσκοπός για την εξοικείωση των σπουδαστών με αυτές. Ταυτόχρονα, μεγάλα έργα πληροφορικής του Δημοσίου Τομέα αποσκοπούν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών εξυπηρέτησης του πολίτη.

Σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις το βασικό ρόλο παίζει το λογισμικό, δηλαδή το τμήμα εκείνο που αξιοποιεί τις δυνατότητες ενός πληροφοριακού συστήματος προκειμένου να εκτελέσει προκαθορισμένες εργασίες. Η πλειοψηφία των εταιριών πληροφορικής θεωρεί το παραγόμενο από αυτές λογισμικό ως πνευματική τους ιδιοκτησία, διατηρώντας τον πηγαίο κώδικα (τα δομικά στοιχεία του λογισμικού) "κλειστό", δηλαδή μη διαθέσιμο στο κοινό ή ακόμα και στους πελάτες τους. Το πρόβλημα που προκύπτει από αυτή την τακτική είναι στην πράξη πρόβλημα ελευθερίας:

- ❖ ο πελάτης δεν έχει τη δυνατότητα παρέμβασης στο λογισμικό, το οποίο έχει πληρώσει, αλλά είναι υποχρεωμένος να εξαρτάται από την εταιρία παραγωγής για τις τυχόν βελτιώσεις ή αλλαγές
- ❖ οι αναβαθμίσεις των λογισμικών αυτών χρεώνονται ως επί το πλείστον από τις εταιρίες με επιπρόσθετα ποσά. Τον τελευταίο καιρό οι εταιρίες λογισμικού εμφανίζουν εναλλακτικά μοντέλα αδειών χρήσης, όπως περιοδική ενοίκηση του λογισμικού, τα οποία κατά κανόνα επιβαρύνουν τον πελάτη προσθέτοντας μεγάλο κόστος χρήσης
- ❖ ο πελάτης δεν έχει δυνατότητα επιλογής στον τρόπο χρήσης και αποθήκευσης των δεδομένων του, γεγονός που τον υποχρεώνει να εξακολουθεί να χρησιμοποιεί προϊόντα της ίδιας εταιρίας.

Το ξεκίνημα μιας φιλοσοφίας

Οι παραπάνω συνθήκες χρήσης λογισμικού, ώθησαν αρχικά πολλούς φοιτητές και επαγγελματίες πληροφορικής να γράψουν λογισμικό, το οποίο όμως διέθεταν με τον πηγαίο κώδικα, επιτρέποντας ελεύθερα αλλαγές σε αυτόν.

Ο πηγαίος κώδικας ενός προγράμματος, γραμμένος σε γλώσσα προγραμματισμού υψηλού επιπέδου, είναι απολύτως απαραίτητος για την κατανόηση της λειτουργικότητας του προγράμματος, την τροποποίηση, την επεξεργασία και τη βελτίωσή του ανεξάρτητα από τον αρχικό δημιουργό του.

Η ελεύθερη πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα αποτελεί τη βάση της φιλοσοφίας του Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα.

Όταν η φιλοσοφία αυτή ωρίμασε αρκετά ώστε να παρέχει ποιοτικές εναλλακτικές λύσεις, πολλοί καταναλωτές, ιδιώτες και αρκετές εταιρίες τις υιοθέτησαν. Η εξάπλωση του Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο και πλήθος επαγγελματιών και απλών χρηστών το έχει ενστερνιστεί είτε για λόγους κόστους είτε για λόγους ελευθερίας στη χρήση του.

Τι είναι το Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ)

Το Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα είναι η κατηγορία λογισμικού του οποίου ο πηγαίος κώδικας είναι διαθέσιμος σε όποιον ενδιαφέρεται για αυτόν. Οι όροι διανομής του λογισμικού αυτού πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, τα βασικότερα από τα οποία είναι η ελεύθερη χρήση, αντιγραφή, αναδιανομή και μεταβολή του.

Η φιλοσοφία ανάπτυξης ενός τέτοιου λογισμικού έχει κερδίσει σημαντικό έδαφος τα τελευταία χρόνια, καθώς τα συλλογικά οφέλη που προκύπτουν είναι πολύ σημαντικά. Τα βασικότερα πλεονεκτήματα είναι:

- Η παραγωγή καλύτερης ποιότητας λογισμικού
- Η συλλογική βελτίωση της τεκνογνωσίας μέσω της διαθεσιμότητας προς μελέτη του πηγαίου κώδικα
- Το πολύ μικρό κόστος απόκτησης και αναβάθμισης.

Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας και Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα

Το ΕΔΕΤ, Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας, αναγνωρίζοντας τα πολλαπλά οφέλη του Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα, υποστηρίζει τη χρήση του στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, πλήρως εξελληνισμένου περιβάλλοντος που θα έχει ευρεία χρήση σε σχολεία, εκπαιδευτικούς οργανισμούς κ.ά. και θα περιλαμβάνει λειτουργικό σύστημα, γραφικό περιβάλλον, εφαρμογές γραφείου, όπως κειμενογράφο, λογιστικό φύλλο, εφαρμογή παρουσιάσεων, καθώς και internet και email.

Δραστηριότητες για το Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα

Το ΕΔΕΤ συγκρότησε ομάδα εθελοντών για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, η οποία, σε συνεργασία με αντίστοιχες ομάδες ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, ομάδες χρηστών Linux, εταιρίες πληροφορικής αλλά και ιδιώτες, συμμετέχει στις ακόλουθες δραστηριότητες:

Εξελληνισμός λογισμικού:

- StarOffice / OpenOffice
- Mozilla Web browser
- Γραφικό περιβάλλοντα KDE και GNOME

Γλωσσάρι

Το ΕΔΕΤ σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας έχει δημιουργήσει ένα πλήρες γλωσσάριο, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για τη σωστή μετάφραση πακέτων ελεύθερου λογισμικού και ειδικότερα για το λογισμικό που προορίζεται για χρήση στην εκπαίδευση.

Σύσταση μη κερδοσκοπικής εταιρίας

Σύσταση μη κερδοσκοπικής εταιρίας σε συνεργασία με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για την εκτέλεση έργου τριών επιπέδων:

- Τεχνικό: Μέριμνα για τον εξελληνισμό, τη συγγραφή κώδικα και την καλή λειτουργία
- Διαχειριστικό: Οργάνωση της προσπάθειας και συντονισμός των ενεργειών των φορέων.
- Προώθηση: Προβολή της φιλοσοφίας του Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα

Συμμετοχή και εκδήλωση ενδιαφέροντος σε διεθνή και ευρωπαϊκά έργα

EUROLAT-IS: Initiative to Boost Euro-Latin American Joint Activities in Industrial and Societal Applications of Information Society Technologies. Δίκτυο με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Λατινικής Αμερικής σε θέματα πληροφορικής

ELECTRA: European Electronic Information Centre for Adult Education. Το έργο ELECTRA είναι μια πύλη στο διαδίκτυο (Internet) για την εκπαίδευση ενηλίκων και τη δια βίου μάθηση στην Ευρώπη.

OSMOSIS: Open Source Multilingual course assistant for future citizens of the Information Society. Πολύγλωσσο βοήθημα εκπαίδευσης βασισμένο σε Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα.

Ομάδα Εργασίας ebusiness forum

Στο πλαίσιο του e-business forum (www.ebusinessforum.gr), ενός μηχανισμού διαβούλευσης της πολιτείας με τον επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό κόσμο, έχει δημιουργηθεί ομάδα εργασίας με αντικείμενο το Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα.

Στόχος της ομάδας εργασίας είναι η μελέτη του Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα, η έρευνα σε σχέση με τη διεθνή εμπειρία και η ανάλυση του όφελους που μπορεί να προκύψει από τη χρήση του στην εκπαίδευση, τον δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις.

Επικοινωνία

Περισσότερες πληροφορίες και νέα σχετικά με το Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα είναι διαθέσιμα στο www.free-software.gr ή www.open-source.gr